

دریاپایه ۳

﴿ ﴾ **بنادر** ﴿ ﴾

امکان واردات کالا از بندر شلمچه فراهم شد

مناطق آزاد تجاری

در پی جلسه بر خط دبیر شورای عالی مناطق آزاد با مدیرعامل منطقه آزاد اروند و پیگیری‌های انجام‌شده، به موافقت گمرک جمهوری اسلامی ایران، کد واردات برای بندر شلمچه تخصیص یافت.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، در جریان جلسه برخط رضا مسرور دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با مدیرعامل منطقه آزاد اروند یکی از مهم‌ترین موضوعات مطرح‌شده، عدم تخصیص کد سوی مصطفی خازن‌ادی مدیرعامل این منطقه به‌عنوان یکی از موانع بهره‌مندی از ظرفیت‌های تجاری بندر شلمچه مطرح شد.

خازن‌ادی با اشاره به موقعیت راهبردی این بندر مرزی، آن را یکی از نقاط کلیدی برای واردات و صادرات در شرایط بحرانی عنوان کرد و خواستار تسهیل فرآیندهای گمرکی در این مسیر شد.

در پی این گزارش رضا مسرور طی تماس با فرود عسگری معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران موضوع را مورد پیگیری قرار داد که بسا موافقت گمرک، کد واردات برای بندر شلمچه در منطقه آزاد اروند به‌صورت رسمی تخصیص یافت.

با این اقدام، امکان واردات و ترخیص کالا از مسیر بندر شلمچه فراهم شده و این بندر می‌تواند نقش مؤثری در پشتیبانی تجاری، تأمین نیازهای بازار و تقویت اقتصاد منطقه و کشور در شرایط خاص ایفا کند.

مدیرعامل منطقه آزاد اروند با قدردانی از دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و گمرک، ابراز امیدواری کرد این گام زمینه‌ساز رشد تجارت منطقه‌ای، رونق ترانزیت و تسهیل دسترسی تجار و بازرگانان به دروازه‌های اصلی صادرات و واردات کشور شود

دادستان‌های شهرهای بندری خوزستان نسبت به تسریع در ترخیص کالااقدام کنند

دادستان عمومی و انقلاب مرکز خوزستان گفت: دادستان‌های شهرهای بندری استان نسبت به تسریع ترخیص کالای اساسی و خطرآفرین در بنادر ورود کرده و اقدامات لازم را انجام دهند.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، امیر خلفیان جمعه در نشست شورای معاونین با دادستانی‌های خوزستان در محل این دادسرایان کرد: دادستان‌های حوزه‌های قضایی بندر ماهشهر، آبادان، خرمشهر، بندر امام خمینی (ره)، هندیجان و شادگان نسبت به بازرسی و نظارت مستمر میدانی از بازار و بنادر اقدام کنند.

وی گفت: دادستان‌های این شهرستان‌ها اجازه ندهند استان و کشور با کمبود نهاده دامی و کالاهای اساسی دچار مشکل شود و با سرعت نسبت به تعیین تکلیف و ترخیص کالاهای اساسی و خطرناک و مدیریت پدافند غیرعامل اقدام کنند.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز خوزستان ادامه داد: با توجه به شرایط حساس کشور، ضرورت دارد دادستان‌های سراسر استان به صورت مستمر و دقیق نسبت به نظارت بر توزیع کالاهای اساسی نظارت داشته باشند.

خلفیان تأکید کرد: همچنین بسا بهره‌گیری از ظرفیت‌های اطلاعاتی و امنیتی و مشارکت مردمی در این شرایط با افرادی که آسایش و امنیت روانی مردم را برهم می‌زنند، بر خورد قاطع شود.

وی با اشاره به اینکه در شرایط ویژه قرار داریم و علاوه بر مسائل امنیتی، موضوعات اقتصادی و روانی مردم نیز اهمیت دارد بیان کرد: متأسفانه عده‌ای معدود از سودجویان و افراد فرصت‌طلب، بدون توجه به ارزش‌های انسانی و اجتماعی، در صدد ایجاد بحران و مشکل آفرینی برای مردم از طریق احتکار، گرانیفروشی و اخلاف در روند تأمین مایحتاج عمومی هستند و به همین دلیل دادستان‌ها هیچگونه مداخلات در برخورد قاطع و فوری با این افراد نداشته باشند. به گزارش ایرنا، پیش از این استاندار خوزستان از توزیع کافی کالای اساسی در بازار استان خبر داد.

قیمت نفت است که بر اقتصاد جهانی هم تاثیر منفی می‌گذارد.

ایران و دیپلماسی قدرت در تنگه هرمز

ایران همواره از تشدید تنش‌ها و بستن کامل تنگه‌هرمز اجتناب کرده و تاکنون واکنش‌های حساب‌شده‌ای نشان داده است. این کشور ترجیح می‌دهد اقدامات خود را هدفمند نگه دارد و بستن کامل تنگه را به‌عنوان آخرین

راهکار در نظر می‌گیرد که تنها در صورت تشدید بیشتر تحریکات اسرائیل و آمریکا ممکن است اجرایی شود. مطالعات اخیر مرکز استراتوس در سال ۲۰۲۵ نشان داده است که حتی اختلال نسبی در عبور نفتکش‌ها می‌تواند اهداف استراتژیک ایران را بدون نیاز به بستن کامل تنگه محقق کند. لحن محتاطانه مقامات ایرانی و سابقه خودداری از تشدید تنش‌ها نیز نشان می‌دهد که هرگونه اقدام در این زمینه موقتی و با هدف فشار برای رسیدن به راه‌حل‌های دیپلماتیک خواهد بود نه شروع یک درگیری طولانی مدت. استراتژی ایران در قبال تنگه‌هرمز، در واقع یک ابزار دفاعی و بازدارنده است که براساس قوانین بین‌المللی و ضرورت‌های بقا شکل گرفته و یک اقدام خصمانه و تحریک‌آمیز نیست. این رویکرد ایران نشان‌دهنده تلاش برای حفظ امنیت ملی و منطقه‌ای در برابر فشارها و تهدیدات خارجی است و می‌تواند به‌عنوان بخشی از دیپلماسی قدرت در عرصه بین‌المللی تفسیر شود.

ایران طی سال‌ها توانمندی‌های نظامی، تجهیزات و تاکتیک‌ها ویژه‌ای برای حفاظت از این تنگه حیاتی توسعه داده است که نشان‌دهنده حق ایران در دفاع از آب‌های سرزمینی خود در برابر اقدامات خصمانه به‌ویژه پس از حملات اسرائیل در ژوئن ۲۰۲۵ است که منجر به کشته شدن ده‌ها ایرانی و آسیب به زیرساخت‌های حیاتی این کشور شده است. تجربه تاریخی نیز نشان می‌دهد که ایران در شرایط تهدیدات جدی توانسته است با استفاده از فشارهای دریایی موقعیت خود را حفظ کند. بنابراین بستن تنگه‌هرمز می‌تواند پاسخی متناسب به تجاوز اسرائیل به تأسیسات انرژی ایران باشد که خود نقض قوانین بین‌المللی محسوب می‌شود. از سوی دیگر با توجه به اینکه روزانه حدود ۲۱ میلیون بشکه نفت از این تنگه عبور می‌کند، ایران از طریق کنترل این مسیر حیاتی، اهرم اقتصادی و مشروعی در برابر تحریم‌های یکجانبه و فشارهای اقتصادی غربی‌ها در اختیار دارد و بستن تنگه‌هرمز می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای مقابله با کشورهایی به‌کار گرفته شود که ایران را از نظر اقتصادی تحت فشار قرار داده‌اند.

موقتی در صادرات ایران، بازار می‌تواند با ظرفیت‌های پنهان تولید در دیگر کشورهای عضو اوپک پلاس، به‌ویژه عربستان و امارات تا حدودی آن را جبران کند. همزمان، پالایشگاه‌های چین نیز که از واردکنندگان عمده نفت‌خام در منطقه هستند، به‌دلیل کاهش حاشیه سود و افت تقاضای داخلی، پالایش کمتری انجام داده‌اند که این خود موجب کاهش فشار تقاضا بر بازار شده است.

پیامدهای انسداد تنگه‌هرمز توسط ایران

خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی اعلام کرده است که تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که ایران فوراً صادرات نفت را افزایش داده است: نفتکش‌ها در پایانه خارک بارگیری شده و بلافاصله حرکت می‌کنند. این خبرگزاری در گزارش خود خاطر نشان می‌کند که تأسیسات ذخیره‌سازی این جزیره پر شده است و ممکن است نشان‌دهنده تمایل تهران برای ورود هرچه بیشتر نفت به بازار جهانی تا زمانی که هنوز امکان‌پذیر است، باشد. بنابر این، طبق گزارش TankerTrackers، در ۵روز پس از شروع حملات اسرائیل در ۱۳ژوئن، ایران به‌طور متوسط ۲.۳۳ میلیون بشکه در روز – ۴۴درصد بیشتر از میانگین – صادر کرده است. خبرگزاری بلومبرگ همچنین می‌نویسد، به نظر می‌رسد ایران در حال تکرار استراتژی لجستیکی ماه اکتبر خود است: تسریع بارگیری و پراکندگی تانکرها برای کاهش آسیب‌پذیری.

روزنامه نیویورک تایمز نیز در گزارشی نوشته است که اگر ایران تنگه‌هرمز را ببندد، می‌تواند نیروی دریایی آمریکا را فلج کند. به نوشته این روزنامه، ایران دارایی‌های دریایی و سایر قابلیت‌های خود را برای بستن تنگه‌هرمز حفظ کرده است. این روزنامه آمریکایی با اشاره به این موضوع افزود، اگر ایران تنگه‌هرمز را ببندد، می‌تواند نیروی دریایی آمریکا را فلج کند. بسیاری از کارشناسان معتقدند تنگه‌هرمز، گذرگاه حیاتی حمل‌ونقل نفت جهانی است. اگر ایران طی روزهای آتی جنگ با اسرائیل، تنگه‌هرمز را ببندد، قیمت نفت جهانی صعود بی‌سابقه‌ای را تجربه می‌کند. تنگه‌هرمز که محل اتصال خلیج فارس به دریای عمان است از شمال با ایران و از جنوب با عمان و امارات مرز مشترک دارد. این تنگه استراتژیک نقش حیاتی در حمل‌ونقل نفت جهانی ایفا می‌کند که نزدیک به ۲۰درصد نفت جهان از این گذرگاه حیاتی به دنیا می‌رسد. با تشدید جنگ بین ایران و اسرائیل این احتمال قوت می‌گیرد که ممکن است ایران تنگه‌هرمز را ببندد. مهم‌ترین تأثیر بسته‌شدن تنگه‌هرمز، نوسان شدید در

«روزنامه سرآمد» گزارش می‌دهد

تنگه‌هرمز در میانه تنش‌ها

انسداد تنگه‌هرمز توسط ایران چه پیامدهایی خواهد داشت؟

گروه دریاپایه -سعید قلیچی - تنگه‌هرمز

یک آبراه باریک اما از نظر استراتژیک حیاتی است که بین ایران و عمان واقع شده است. این آبراه، خلیج فارس را از ششمال به خلیج عمان در جنوب متصل می‌کند و تادریای عرب امتداد دارد. عرض این تنگه در باریک‌ترین نقطه ۳۳کیلومتر (تقریباً ۵/۲۰مایل) است و خود مسیر کشتیرانی در هر دو جهت تنها به سه کیلومتر محدود می‌شود. طبق گزارش اداره

اطلاعات انرژی ایالات متحده، جریان نفت از طریق تنگه‌هرمز در سال ۲۰۲۲ به‌طور متوسط ۲۱میلیون بشکه در روز بوده است که تقریباً ۱۲درصد از تجارت جهانی نفت‌خام را تشکیل می‌دهد.

به گزارش روزنامه اقتصاد سراسرآمد، کارشناسان معتقدند که هرگونه ناتوانی نفت در عبور از این گلوگاه اصلی، حتی به‌طور موقت، می‌تواند قیمت جهانی انرژی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد، هزینه‌های حمل‌ونقل را بالا ببرد و باعث تأخیرهای قابل توجه در عرضه شود. خبرگزاری رویترز در این رابطه در گزارشی می‌نویسد که به‌باور بسیاری از کارشناسان انرژی، انسداد یا اختلال قابل توجه در جریان نفت از طریق تنگه‌هرمز، «بدترین سناریو» محسوب می‌شود که می‌تواند قیمت نفت را

«بسیار بالاتر از ۱۰۰دلار در هر بشکه» افزایش دهد. کارشناسان معتقدند که هرگونه انسدادی از این دست، تجارت را به شدت محدود کرده و بر قیمت جهانی نفت تأثیر می‌گذارد. تنگه‌هرمز، آبراهی میان ایران و عمان

است با عرض ورودی و خروجی حدود ۵۰کیلومتر که کوتاه‌ترین عرض با حدود ۴۰کیلومتر در میانه تنگه قرار دارد، اما تنگه‌هرمز تنها در بخش میانی‌اش عمیق است. برای همین هم در نقشه‌های دریانوردی یک مسیر رفت، یک مسیر برگشت ایمن و یک نوار حائل – بین این دو مسیر – برای نفتکش‌های سنگین در نظر گرفته شده است. در مجموع عرض نوار قابل استفاده برای

کشتی‌های سنگین حدود ۱۰کیلومتر است. تانکرها وقتی با گذر از این آبراه وارد خلیج فارس می‌شوند، از نزدیکی دو جزیره تنب کوچک و بزرگ می‌گذرند که ایران آن را بخش جدایی‌ناپذیر سرزمین خود می‌داند و امارات متحده عربی ادعای مالکیت آن را دارد. به‌رغم باریک بودن مسیر نفتکش‌ها و با در نظر گرفتن

کشتی و بارگیری نفت‌خام و سوخت از خلیج فارس بودند، با پیشنهادهای معدودی روبه‌رو شده‌اند. تحلیلگران معتقدند: ایران در شرایط فعلی تمایلی به مسدودسازی تنگه‌هرمز ندارد، زیرا چنین اقدامی موجب از دست رفتن درآمدهای حیاتی نفتی خواهد شد و همچنین ایالات متحده نیز با چنین وضعیتی مقابله خواهد کرد، چراکه قیمت بالای نفت می‌تواند تورم را در آمریکا و متحدانش تشدید کند؛ مسئله‌ای که با هدف فدرال‌رئرز در مسیر کاهش نرخ بهره در تناقض است. از منظر عرصه و تقاضای جهانی نیز بازار با فشاری فوری روبه‌رو نیست.

آژانس بین‌المللی انرژی در تازه‌ترین گزارش ماهانه خود پیش‌بینی رشد تقاضای جهانی نفت را ۲۰هزار بشکه در روز کاهش و در عوض برآورد رشد عرضه را با افزایش ۲۰۰هزار بشکه‌ای به یک‌میلیون و ۸۰۰هزار بشکه در روز رسانده است. این اختلاف در پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که حتی در صورت وقوع اختلالی

نیویورک تایمز:

کانون توجه مقامات نظامی آمریکا در بحران با ایران «تنگه‌هرمز» است

روزنامه «نیویورک‌تایمز» با تأکید بر اینکه «ایران نیروی دریایی قوی دارد»، گزارش داد که مقامات نظامی آمریکا می‌گویند که ایران دارایی‌های دریایی و سایر قابلیت‌هایی که برای بستن تنگه‌هرمز نیاز دارد را حفظ می‌کند و این می‌تواند کشتی‌های نیروی دریایی ایالات متحده را در خلیج فارس با مشکل مواجه کند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، این روزنامه آمریکایی با بیان این مقدمه گزارش داد: در حالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اشاره غیرمستقیمی به آنچه ممکن است انجام دهد، می‌کند، مقامات پنتاگون در تلاش هستند تا برای تمام راه‌هایی که ایران می‌تواند تلافی کند، آماده شوند.

نیویورک‌تایمز افزود: پس از اینکه مقامات ایرانی تهدیدهایی را در مورد تنگه‌هرمز در صورت پیوستن ایالات متحده به حملات [رژیم] اسرائیل به ایران اعلام کردند، مقامات ارشد نظامی آمریکا در جلسات کاخ سفید، لزوم آماده شدن برای چنین احتمالی را مطرح کرده‌اند.

از آنجایی که ترامپ به‌طور مبهم به آنچه ممکن است انجام دهد، اشاره می‌کند و روز چهارشنبه اعلام کرد که تصمیم نهایی را نگرفته است، مقامات پنتاگون در حال بررسی تمام راه‌هایی ایران برای تلافی [اقدامات آمریکا] هستند. طبق این گزارش، مقامات نظامی آمریکایی می‌گویند که ایران دارایی‌های دریایی و سایر قابلیت‌هایی که برای بستن تنگه‌هرمز نیاز دارد را حفظ می‌کند؛ اقدامی که می‌تواند هر کشتی نیروی دریایی آمریکا را در خلیج فارس گیر بندازد. این روزنامه با اشاره به تهاجم نظامی رژیم صهیونی علیه تمامیت ارضی ایران، نوشت: با این حال، اسرائیل از دارایی‌های دریایی ایران دوری کرده است.

نیویورک‌تایمز افزود: ایران نیروی دریایی قوی دارد و در سراسر منطقه عوامل عملیاتی را حفظ می‌کند، جایی که آمریکا بیش از ۴۰ هزار نیرو دارد. ایران همچنین مجموعه‌ای از مین‌ها دارد که نیروی دریایی آن می‌تواند در تنگه‌هرمز قرار دهد. اشاره کردند که نیروی دریایی به دنبال متفرق کردن کشتی‌های خود در خلیج فارس است تا کمتر آسیب‌پذیر شوند. این روزنامه همچنین خاطر نشان کرد: ایران قول داده است که اگر توسط نیروهای آمریکایی مورد حمله قرار گیرد، با قدرت پاسخ خواهد داد.

یک کارشناس حوزه بنادر و دریانوردی:

فعالیت بدون وقفه بنادر در بارگیری و توزیع نهاده و آذوقه به استان‌ها

یک کارشناس حوزه بنادر و دریانوردی از ادامه فعالیت بنادر و توزیع مناسب

نهاده‌های تولید و آذوقه به مراکز استان‌ها خبر داد و گفت: فعالیت توزیع بدون کوچکترین وقفه‌ای در حال انجام است.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، حسن بیگ محمدلو به مهر گفت: در شرایطی که کشور مورد حمله رژیم صهیونیستی قرار گرفته و پاسخ متناسب هم از سوی ایران در حال داده شدن است یکی از موضوعات بسیار مهم این است که زندگی عادی

جریان داشته باشد و مردم بدون داشتن دغدغه تأمین مواد غذایی به زندگی عادی خود ادامه دهند.

یک کارشناس حوزه بنادر و دریانوردی ادامه داد: از ملزومات این امر نیز جریان داشتن فعالیت‌های اقتصادی و تجاری کشور است که این فعالیت‌ها نباید متوقف شود.

بیگ محمدلو یک کارشناس حوزه بنادر و دریانوردی تصریح کرد: خوشبختانه فرایند مستمر و بدون وقفه‌ای از تأمین نهاده و حمل و نقل آنها تا بنادر و ارسال به مراکز استان‌ها در حال انجام است به طوری که جریان تخلیه و بارگیری نهاده در بنادر اصلی کشور از جمله بندر شهید رجایی و بندر امام خمینی رحمت الله که

هاب غله کشور هستند به‌طور مستمر انجام می‌شود و از این بابت هیچ مشکلی وجود ندارد.

به گفته وی اما این نکته را باید متذکر شد که به دلیل برهم خوردن توزیع جمعیتی کشور توزیع نهاده نیز مانند گذشته نخواهد بود و با تمهیداتی که دارد صورت می‌پذیرد توزیع مواد اولیه و آذوقه هم به نحو مقتضی در

حال انجام است و در واقع متناسب با توزیع جمعیت صورت خواهد پذیرفت.

یک کارشناس حوزه بنادر و دریانوردی در پایان خاطر نشان کرد: جریان حمل و نقل دریایی، تخلیه و بارگیری در بنادر و جریان حمل و نقل جاده‌ای کشور و ارسال بار به مراکز استان‌ها بدون کوچک‌ترین وقفه‌ای در حال انجام است.